
Vergaderjaar 2025–2026

36 850 J	Wijziging van de begrotingsstaat van het Deltafonds (J) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)
-----------------	--

Nr. 2	MEMORIE VAN TOELICHTING
--------------	--------------------------------

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	De producten	5
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	5
3	Productartikelen	7
3.1	Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	7
3.2	Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen	10
3.3	Artikel 3 Beheer, Onderhoud en Vervanging	12
3.4	Artikel 4 Experimenteren cf. Art. III Deltawet	13
3.5	Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	14
3.6	Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk	16
3.7	Artikel 7 Investeren in Waterkwaliteit	17
4	Bijlagen	19
4.1	Verdiepingsbijlage	19
4.2	Projectoverzichten	34

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in:

1. de begrotingsstaat voor het begrotingsfonds Deltafonds (J)

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

R. Tieman

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Algemeen

Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 [34 475 XII, nr. 12](#)) worden bij alle begrotingsartikelen op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatie vraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingsslag is als volgt opgebouwd:

- Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2025 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
- Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
- Via de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 3) worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
- Als onderdeel van de artikelsgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 4.1) door middel van een meerjarige mutatietabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
- Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 4.2) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze (meerjarige) MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
 - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen
 - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2 De producten

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

In de onderstaande worden de belangrijkste mutaties van deze suppletoire begroting toegelicht.

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1 miljoen)

Vastgestelde begroting 2025	1.723,0
Stand 1^e suppletoire begroting 2025	1.744,7
Stand Suppletoire Begroting September 2025	1.792,0

Belangrijkste suppletoire mutaties

Relevante kadermutaties:

1) Nadelig saldo 2025		105,5
2) Diverse overboekingen ministeries	diversen	– 1,0
3) Diverse overboekingen naar begroting lenW	diversen	1,1
4) Desalderingen	1	0,1

Stand 2^e suppletoire begroting 2025	1.897,6
---	----------------

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1 miljoen)

Vastgestelde begroting 2025	1.723,0
Stand 1^e suppletoire begroting 2025	1.744,7
Stand Suppletoire Begroting September 2025	1.792,0

Belangrijkste suppletoire mutaties

Relevante kadermutaties:

1) Nadelig saldo 2025		5,5
2) Diverse overboekingen ministeries	diversen	– 1,0
3) Diverse overboekingen naar begroting lenW	diversen	1,1
4) Desalderingen	1	0,1

Stand 2^e suppletoire begroting 2025	1.797,6
---	----------------

Toelichting

1. Nadelig saldo 2025

Het saldo 2025 bestaat uit € 105,5 miljoen hogere uitgaven en € 5,5 miljoen hogere ontvangsten. Per saldo wordt er een nadelig saldo 2025 van € 100,0 miljoen verwacht. Zowel de saldomutaties op de uitgaven als de ontvangsten worden in 2026, conform de Comptabiliteitswet 2016, artikel 2.11 lid 4, geboekt ten laste van de begroting van het daarop volgende jaar (in dit geval 2026). Hierdoor blijft de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd. Voor een nadere toelichting hoe het saldo is verwerkt op de artikelen wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting (hoofdstuk 3). De verwerking in 2026 zal plaats

vinden bij de 1e suppletoire begroting (Voorjaarsnota) 2026.

2. Diverse overboekingen ministeries
3. Diverse overboekingen naar begroting IenW
4. Desalderingen

De wijzigingen, posten 2 t/m 4, zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

3 Productartikelen

3.1 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 1 Investeren in waterveiligheid (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	Mutaties 2e Suppletoire Begroting	Stand 2e Suppletoire Begroting
		(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
Verplichtingen		2.027.266	- 512.228	1.515.038
Uitgaven		644.546	171.596	816.142
waarvan juridisch verplicht				79%
1.01	Grote projecten waterveiligheid	110.207	- 5.766	104.441
1.01.01	Programma HWBP-2 Waterschapsprojecten	106.736	- 4.505	102.231
1.01.02	Programma HWBP-2 Rijksprojecten	1.784	- 1.042	742
1.01.03	Ruimte voor de rivier	780	- 297	483
1.01.04	Maaswerken	907	78	985
1.02	Ontwikkeling waterveiligheid	504.457	183.222	687.679
1.02.01	Planning waterveiligheid	82.404	- 30.332	52.072
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	2.088		2.088
1.02.02	Aanleg waterveiligheid	422.053	213.554	635.607
1.03	Studiekosten	29.882	- 5.860	24.022
1.03.01	Studie en onderzoekskosten	29.882	- 5.860	24.022
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	10.037	336	10.373
Ontvangsten		183.082	5.537	188.619
1.09	Ontvangsten investeren in waterveiligheid	183.082	5.537	188.619
1.09.01	Ontvangsten waterschappen HWBP-2	0	4.891	4.891
1.09.03	Ontvangsten waterschappen HWBP	181.598		181.598
1.09.04	Overige ontvangsten HWBP	0	258	258
1.09.05	Overige aanleg ontvangsten	1.484	388	1.872

Toelichting

Verplichtingen

Op het artikel Investeren in waterveiligheid zal in 2025 ca. € -512 miljoen minder aan verplichtingen worden vastgelegd.

HWBP Waterschapsprojecten (€ -373 miljoen)

- Bij de HWBP waterschapsprojecten wordt de lagere verplichtingenrealisatie in 2025 met name veroorzaakt door: HWBP Zwolle-Olst (€ -217 miljoen), waarbij het project in drie deelprojecten is gesplitst waarbij deel 2 en deel 3 in 2027 en 2029 verplicht worden.

- Door vertragingen in onder andere besluitvorming, extra onderzoeken, of gewijzigde uitvoeringsplanningen wordt € -139 miljoen verschoven, voornamelijk bij:
 - HWBP Sterke Lekdijk (€ -71 miljoen),
 - HWBP Koehool-Lauwersmeer (€ -24 miljoen),
 - HWBP Dijkringen Noordelijke Maasvallei (€ -20 miljoen),
 - HWBP Noordelijke Lekdijk (€ -7,4 miljoen),
- en nog 4 projecten (€ -17 miljoen).
- Bij het HWBP Spijk-Werstervoort € -7 miljoen) is een schuif door beperkte capaciteit en actualisatie van de duur van de projectfases.
- Diverse andere mutaties van per saldo € -10 miljoen.

HWBP Rijksprojecten (€ -55 miljoen)

Doordat in 2025 de reservering voor Rijksprojecten niet aan aangesproken, wordt een bedrag van € -40 miljoen aan verplichtingenbudget doorgeschoven naar 2026. Daarnaast wordt € -13 miljoen naar latere jaren doorgeschoven in verband met een, door het waterschap, gewijzigde uitvoeringsplanning voor het project Lekdijk. Diverse kleinere mutaties van per saldo € -2 miljoen.

Rivierverruiming Maas (€ -35 miljoen)

Voor de Rivierverruiming Maas wordt € -35 miljoen doorgeschoven van 2025 naar 2026. Dit betreft het project Ruimte voor de Maas bij Oeffelt. De vergunningverlening door de bevoegde gezagen kost meer tijd dan beoogd.

Diverse kleinere mutaties tellen per saldo op tot € -49 miljoen.

Uitgaven

1.01 Grote projecten

De mutatie op dit artikelonderdeel van € -5,8 miljoen heeft betrekking op lagere realisatie van € -5,2 miljoen op de risicoreserveringen HWBP-2 waarop in 2025 geen beroep is gedaan. Daarnaast wordt op het project Markeermeerdijk € 1,8 miljoen. Diverse kleinere mutaties van per saldo € -2,4 miljoen.

1.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid

In 2025 wordt op dit artikelonderdeel € 183,2 miljoen meer gerealiseerd.

- **Ruimte voor de Rivier** (€ - 7,5 miljoen): Dit betreft de projecten Dam Lateraalkanaal die langer lopen dan gepland doordat RWS eisen stelt aan dijkversteking Buggenum. Voor Lob van Gennep is subsidie ontvangen, die later wordt ingezet bij de realisatiefase. Daarnaast zijn een aantal onderwerpen vertraagd/lopen langer door. In overleg met RWS is het niet mogelijk gebleken om al dit jaar onderzoeken te starten voor het Maasstroomgebied. Dit heeft te maken met de capaciteitsdruk bij RWS. Deze onderzoeken zijn daarom verplaatst naar 2026.
- **HWBP** (€ 121,3 miljoen): Op het programma HWBP is een tekort ontstaan van per saldo € 112 miljoen. Dit tekort wordt veroorzaakt door dat de projecten conform planning zijn uitgevoerd waardoor een interne overprogrammering van € 121 miljoen niet kan worden opgevangen. De overprogrammering betreft de programmering waartegenover in 2025 geen beschikbare middelen staan omdat eerder er werd uitgegaan dat de uitvoering van de programmering onvoorziene vertragingen zou ondervinden.

- **Rivierverruiming Maas** (€ - 15,9 miljoen): Voor Rivierverruiming Maas wordt € -15,9 miljoen doorgeschoven van 2025 naar 2026. Dit betreft het project Ruimte voor de Maas bij Oeffelt. De vergunningverlening door de bevoegde gezagen kost meer tijd dan beoogd.
- **IJsseldelta fase 2** (€ -2,7 miljoen): Dit betreft het projectbudget van IJsseldelta fase 2. Dit zal ingezet worden voor de afrondingen van de realisatiefase dat na de afkoopsom van de Roggebotbrug (naar verwachting in 2025) zal plaatsvinden.
- **Reservering areaalgroei** (€ - 3,0 miljoen): De reservering areaalgroei wordt doorgeschoven naar 2026 omdat er in 2025 geen beroep op de reservering is gedaan.
- **Overprogrammering** (€ 107,6 miljoen) In de ontwerpbegroting 2026 bedroeg de programmering € 183,7 miljoen meer dan de beschikbare middelen. De verwachting is dat vertragingen in het programma niet voldoende zullen zijn om de overprogrammering binnen het kader op te vangen, hetgeen resulteert in hogere realisatie dan eerder begroot.
- Diverse andere mutaties van per saldo € -16,6 miljoen.

1.03 Studiekosten

In 2025 wordt op dit artikel € -5,9 miljoen minder gerealiseerd. Dit betreft een overboeking van € -2,0 miljoen naar artikel 5.02 voor een bijdrage van I&W aan het beheer en onderhoud van het modelinstrumentarium van Deltares 2025. Daarnaast schuif € -3,2 miljoen door naar 2026 met name Cybersecurity als gevolg van dit moment onvoldoende capaciteit om stappen te zetten op het cybersecuritydossier. Diverse andere mutaties van per saldo € -0,7 miljoen.

Ontvangsten

1.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid

De ontvangsten in 2025 vallen € 5,5 miljoen hoger uit dan verwacht. Dit komt voornamelijk door hogere ontvangsten naar aanleiding van de afwikkeling juridische schikking bij project Eemdijk en Zuidelijke Randmeren. Dit in verband met de afwikkeling herstelkosten thermisch gereinigde grond (€ 4,9 miljoen) en diverse kleine mutaties (€ 0,6 miljoen).

3.2 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	Mutaties 2e Suppletoire Begroting	Stand 2e Suppletoire Begroting
		(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
Verplichtingen		50.979	- 36.631	14.348
Uitgaven		54.491	- 23.050	31.441
waarvan juridisch verplicht				92%
2.02	Ontwikkeling zoetwatervoorziening	41.333	- 13.377	27.956
2.02.01	Planning zoetwatervoorziening	0		0
2.02.02	Aanleg zoetwatervoorziening	41.333	- 13.377	27.956
2.03	Studiekosten	13.158	- 9.673	3.485
2.03.01	Studie en onderzoekskosten Deltaprogramma	13.158	- 9.673	3.485
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	420	85	505
Ontvangsten		0		0

Toelichting

Verplichtingen

De verlaging van het beschikbare verplichtingenbedrag met € -36,6 miljoen, is gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties. Voor het Deltaplan zoetwater bedraagt de verplichtingenmutatie € -26,9 miljoen, voor bevaarbaarheid jachthavens € -8,8 miljoen en diverse kleinere mutaties van per saldo € -0,9 miljoen.

Uitgaven

2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening

De mutaties op dit artikelonderdeel betreffen;

- **Deltaplan Zoetwater** (€ - 11,1 miljoen) Vanwege beperkte capaciteit konden aanvullende projecten niet worden opgestart, waaronder projecten regio LAAG Noord Nederland en bij regio Zuid-Westelijke Delta. Een bedrag van € - 8,5 miljoen wordt doorgeschoven naar 2026. Daarnaast wordt € - 2,6 miljoen overgeboekt naar artikel 7 Investeren in waterkwaliteit ter financiering van enkele projecten van het PAGW.
- **Ecologische maatregelen markermeer** (€ - 1,5 miljoen): De huidige samenwerkingsovereenkomst tussen Rijkswaterstaat en provincie Noord-Holland is verlopen en in 2026 zal worden herzien. Als gevolg hiervan wordt € -1,5 miljoen doorgeschoven naar 2026.
- Diverse kleinere mutatie van per saldo € 0,8 miljoen

2.03 Studiekosten

De mutaties op dit artikelonderdeel betreffen;

- **Bevaarbaarheid jachthavens** (€ - 9,4 miljoen): De subsidieregeling Bevaarbaarheid jachthavens loopt dit jaar af en wordt niet verlengd. Het saldo wordt herschikt ten behoeve van Deltaplan Zoetwater van waaruit de regeling oorspronkelijk is gefinancierd.
- Diverse kleinere mutatie van per saldo € -0,3 miljoen.

3.3 Artikel 3 Beheer, Onderhoud en Vervanging

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 3 Beheer, Onderhoud en Vervanging (bedragen x € 1.000)				
		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	Mutaties 2e Suppletoire Begroting	Stand 2e Suppletoire Begroting
		(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
Verplichtingen		427.527	- 8.194	419.333
Uitgaven		423.290	- 2.239	421.051
waarvan juridisch verplicht				100%
3,01	Exploitatie	8.558		8.558
3,01.01	Exploitatie watermanagement	8.558		8.558
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	8.558		8.558
3,02	Onderhoud en vernieuwing	414.732	- 2.239	412.493
3,02.01	Onderhoud waterveiligheid	354.613		354.613
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	354.613		354.613
3,02.02	Onderhoud zoetwatervoorziening	34.549	30	34.579
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	34.549	30	34.579
3,02.03	Vernieuwing	25.570	- 2.269	23.301
Ontvangsten				

Toelichting

Verplichtingen

Verplichtingenschuif van per saldo € -8,2 miljoen naar 2026 betreft het doorschuiven van de risicoreservering € -7,7 miljoen, € 0,7 miljoen lagere realisatie op het project stroomlijnen. Diverse kleinere mutaties van per saldo € 0,2 miljoen.

Uitgaven

Artikelonderdeel 3.02 Onderhoud en vernieuwing

De wijzigingen zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

3.4 Artikel 4 Experimenteren cf. Art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 4 Experimenteren cf. Art. III Deltawet (bedragen x € 1.000)				
		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	Mutaties 2e Suppletoire Begroting	Stand 2e Suppletoire Begroting
		(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
Verplichtingen		31.728	- 2.187	29.541
Uitgaven		118.366	- 21.524	96.842
waarvan juridisch verplicht				100%
4,02	GIV/PPS	118.366	- 21.524	96.842
4,02.01	GIV/PPS	118.366	- 21.524	96.842
Ontvangsten				

Toelichting

Verplichtingen/ Uitgaven Artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS

In 2025 zijn de uitgaven op de Afsluitdijk € -21,5 miljoen en de verplichtingen € -2,2 miljoen lager dan verwacht. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door uitstel besluitvorming of herijking van planning op een aantal (endogene en exogene) wijzigingen en de financiering daarvan (€ -21,3 miljoen). De belangrijkste oorzaken zijn de vertraging bij het collega-project renovatie Monument de Vlieter met als gevolg dat de werkzaamheden aan Dijk niet meer in 2025 plaatsvinden, herijking van het risicomanagementdossier en verwante planning van risico's, herijking kosten en betaaltermijnen voor werkzaamheden ten behoeve van bodembescherming Kornwerderzand.

3.5 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	Mutaties 2e Suppletoire Begroting	Stand 2e Suppletoire Begroting
		(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
Verplichtingen		417.518	- 4.868	412.650
Uitgaven		414.291	- 2.023	412.268
waarvan juridisch verplicht				98%
5.01	Apparaat	328.095	6.625	334.720
5.01.01	Staf Deltacommissaris	1.571	78	1.649
5.01.02	Apparaatskosten RWS	326.524	6.547	333.071
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	326.524	6.547	333.071
5.02	Overige uitgaven	75.496	1.852	77.348
5.02.01	Overige netwerkgebonden uitgaven	72.335	1.862	74.197
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	72.335	1.862	74.197
5.02.02	Programma-uitgaven DC	3.161	- 10	3.151
5.03	Investeringsruimte	10.700	- 10.500	200
5.03.01	Programmaruimte	10.700	- 10.500	200
5.04	Reserveringen	0		0
5.04.01	Reserveringen	0		0
Ontvangsten		27.797		27.797
5.10	Saldo afgesloten rekeningen	27.797		27.797

Toelichting

Verplichtingen

Op het artikel Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven zal in 2025 € -4,9 miljoen minder aan verplichtingen worden vastgelegd dan aanvankelijk werd gepland. Dit betreft voor € -4,7 miljoen de investeringsruimte, reservering Integraal Rivierenmanagement € -3,2 miljoen, en de bijdrage van IenW aan het beheer en onderhoud van het modelinstrumentarium van Deltares 2025 € 2,0 miljoen. Daarnaast enkele kleinere mutaties van per saldo € 1,0 miljoen.

Uitgaven

Artikel 5.01 Apparaat

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2025 met € 6,6 miljoen verhoogd. Dit komt met name door de verhoging van de bijdrage aan de apparaatskosten van RWS met € 5,8 miljoen vanuit de investeringsruimte (artikelonderdeel 5.03) om de dotatie van RWS aan de verlofreservering in 2025 volledig te dekken. De invoering van het IKB-spaarverlof en de verruiming van het aantal IKB-uren heeft gevolgen voor de jaarlijkse lasten van agentschappen. Agentschappen zijn op basis van de geldende wet- en regelgeving verplicht om voor de openstaande verlofuren (regulier verlof en IKB-verlof) een kortlopende schuld op de balans op te nemen. Sinds de verruiming van het aantal IKB-uren, die kunnen worden toegevoegd aan het IKB-spaarverlof, is een aanzienlijke stijging zichtbaar in het totaal aantal verlofuren ultimo het jaar en de hiermee samenhangende kortlopende schuld op de balans van RWS. De lasten die samenhangen met de groei van het aantal IKB-verlofuren zijn bij RWS niet gedekt, met als gevolg dat de totale dotatie aan de verlofreservering in 2025 niet volledig was gedekt. Daarnaast is sprake van enkele kleinere mutaties van per saldo € 0,8 miljoen.

Artikel 5.02 Overige uitgaven

De wijzigingen zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Artikel 5.03 Investeringsruimte

Het budget op dit artikelonderdeel is in 2025 met € 10,5 miljoen verlaagd. Dit komt door de overboeking van € 5,8 miljoen naar de apparaatskosten van RWS (artikelonderdeel 5.01) om de dotatie van RWS aan de verlofreservering in 2025 volledig te dekken. Daarnaast wordt € -4,7 miljoen doorgeschoven naar 2026 daar er voor dit bedrag in 2025 geen beroep wordt gedaan op de investeringsruimte.

3.6 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amende- menten)	Mutaties 2e Suppletoire Begroting	Stand 2e Suppletoire Begroting
		(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
		0		0
Ontvangsten		1.580.114	58	1.580.172
6.09	Ten laste van begroting lenW	1.580.114	58	1.580.172

Toelichting

De wijziging is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

3.7 Artikel 7 Investeren in Waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 7 Investeren in Waterkwaliteit (bedragen x € 1.000)

		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	Mutaties 2e Suppletoire Begroting	Stand 2e Suppletoire Begroting
		(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
Verplichtingen		379.143	- 32.642	346.501
Uitgaven		136.997	- 17.182	119.815
waarvan juridisch verplicht				95%
7.01	Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water	82.663	- 14.968	67.695
7.01.01	Real.progr.Kaderrichtlijn water	82.663	- 14.968	67.695
7.02	Ontwikkeling waterkwaliteit	31.052	1.940	32.992
7.02.01	Aanleg waterkwaliteit	25.338	1.961	27.299
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	106		106
7.02.02	Planning waterkwaliteit	5.714	- 21	5.693
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	5.545	- 15	5.530
7.03	Studiekosten waterkwaliteit	23.282	- 4.154	19.128
7.03.01	Studiekosten waterkwaliteit	23.282	- 4.154	19.128
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	7.390	804	8.194
Ontvangsten		988	- 17	971

Toelichting

Verplichtingen

Op het artikel Investeren in waterkwaliteit zal in 2025 ca. € -32,6 miljoen minder aan verplichtingen worden vastgelegd dan aanvankelijk werd gepland. De oorzaak hiervan is:

- **Kaderrichtlijn Water** (€ -24,5 miljoen)
 - In 2025 zal voor € - 24,5 miljoen minder aan verplichtingen worden aangegaan dan aanvankelijk werd gepland. Dit komt voornamelijk door;
 - KRW ON UWDH (€ -22,7 miljoen) om risico's op grond (vervuild en mindere toepassing) en op conditionering met opdrachtnemer af te sluiten.
 - KRW/N2000 MN (€ -1,4 miljoen) omdat de situatie buiten afwijkt van de beschreven uitgangspositie in het project opdracht formulier waardoor meer tijd en onderzoek nodig is om de scope vast te stellen. Ook het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer neemt meer tijd in beslag en dit leidt tot vertraging.
 - KRW MN 2e & 3e tranche (€ -0,9 miljoen) is er een verplichtingenschuif omdat de ramingen voor vispassage Zuidersluis en Houtribdijk lager zijn uitgevallen dan eerder is aangenomen doordat de projecten eenvoudiger uitgevoerd kunnen worden dan waarmee in

de verkenningfase rekening is gehouden. Het vrijvallende verplichtingenbudget wordt doorgeschoven naar 2026 om elders binnen de KRW te worden benut.

- ZN C KRW 2e en 3e tranche (€ -0,8 miljoen) heeft een verplichtingschuif wegens het vervallen van een grondaankooptransactie bij geul Leijgraaf Arcen, welke is opgelost met een afspraak met de huidige eigenaar over beheer en onderhoud van het terrein rondom de aan te leggen geul.
- Diverse kleinere mutatie van per saldo € 1,3 miljoen.
- Delta-aanpak Agrarisch Waterbeheer (€ -5,0 miljoen): Het betreft een overboeking van € 3,0 miljoen naar de begroting Hoofdstuk XII voor de bijdrageverlening aan het Kadaster. Tevens is de verwachting dat een deel van de subsidieaanvragen door de waterschappen in 2026 wordt ingediend (€ -2,0 mln.).
- Emissietoets RWZI (€ -3,4 miljoen); Het betreft een budgetschuif naar 2026. De opdracht voor de emissietoets RWZI wordt in 2026 verstrekt vanwege een langere doorlooptijd van het vooronderzoek..
- Diverse kleinere mutaties van per saldo € 0,3 miljoen.

Uitgaven

7.01 Real. Progr. Kaderrichtlijn water

De kasschuif van 2025 naar 2026 van € -15,0 miljoen wordt grotendeels veroorzaakt bij projecten

- KRW Oost-Nederland (€ -8 miljoen): door uitloop voor de planstudie door GROW waardoor termijnbedragen verder in de tijd schuiven. Ook is het aantal transacties voor het verkrijgen van gronden voor 2025 nog beperkt. Daarnaast kan de capaciteitsbehoefte door toepassing van het kader voor de wet DBA niet in de volle breedte worden ingevuld.
- KRW/N2000 Midden-Nederland (€ -1,7 miljoen); de situatie buiten afwijkt van de beschreven uitgangspositie. Hierdoor is er meer tijd en onderzoek nodig om de scope vast te stellen voor deze maatregelen. Ook het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer neemt meer tijd in beslag en dit leidt tot vertraging.
- KRW Klimaatpark IJsselpoort (€ -1,6 miljoen); vanwege vertraging in de afstemming van dit project zijn in 2025 minder kosten gemaakt dan verwacht.
- KRW/N2000 Friesland (€ -1,0 miljoen); doordat de formalisering van de financiële afspraken tussen Provincie Friesland en PAGW vertraging heeft opgelopen, waardoor de uitvoering niet meer in 2025 kan plaatsvinden.
- Diverse kleinere mutaties van per saldo € -2,7 miljoen.

7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit

De wijziging zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

7.03 Studiekosten waterkwaliteit

- Emissietoets RWZI (€ -4,2 miljoen); Het betreft een budgetschuif naar 2026. De opdracht voor de emissietoets RWZI wordt in 2026 verstrekt doordat het vooronderzoek een langere doorlooptijd.
- Diverse kleinere mutaties van per saldo € 0,2 miljoen.

4 Bijlagen

4.1 Verdiepingsbijlage

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid																
	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid		36.004	60.122	35.119	163.582	6.634	7.229		0							
Mutaties Voorjaarsnota 2025		70.679	- 44.780	- 20.773	8.548	230	343									
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid		106.683	15.342	14.346	172.130	6.864	7.572		0							
Mutaties Miljoenennota 2026		3.524	507	474	5.685	227	250									
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid		110.207	15.849	14.820	177.815	7.091	7.822		0							
Saldo 2025 Investeren in waterveiligheid	0	- 5.766	5.766													
Mutaties najaarsnota 2025		- 5.766	5.766	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid		104.441	21.615	14.820	177.815	7.091	7.822		0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 1.02		490.979	716.188	666.251	520.841	541.258	509.776	411.090	535.622	616.762	523.907	556.608	536.135	487.005	404.523	417.122
Ontwikkeling waterveiligheid		-										-				
Mutaties Voorjaarsnota 2025		- 55.023	170.548	- 81.885	114.834	13.257	112.076	31.876	- 66.309	- 97.905	101.129	- 71.883	4.420	225.811	322.601	- 28.555
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 1.02		435.956	545.640	584.366	406.007	554.515	621.852	442.966	469.313	518.857	422.778	484.725	540.555	712.816	727.124	388.567
Ontwikkeling waterveiligheid																
Mutaties Miljoenennota 2026		68.501	13.895	49.038	16.536	102.007	- 31.253	13.350	5.930	8.993	15.736	20.156	22.192	18.856	20.615	102.327
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 1.02		504.457	559.535	633.404	422.543	452.508	590.599	456.316	475.243	527.850	438.514	504.881	562.747	731.672	747.739	490.894
Ontwikkeling waterveiligheid		- 265	- 265													
RvdR 2.0 Sedimentatiesuppleties		- 265	- 265													
Saldo 2025 Investeren in waterveiligheid	0	183.487	183.487													
Mutaties najaarsnota 2025		183.222	183.487	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 1.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid		687.679	376.048	633.404	422.543	452.508	590.599	456.316	475.243	527.850	438.514	504.881	562.747	731.672	747.739	490.894
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 1.03 Studiekosten		33.497	29.182	32.627	20.836	17.723	16.872	13.672	13.672	13.688	13.432	13.432	13.432	13.432	13.432	13.432
Mutaties Voorjaarsnota 2025		3.252	7.500	2.726	8.154	944	498	498	498	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten		36.749	36.682	35.353	28.990	18.667	17.370	14.170	14.170	12.986	12.730	12.730	12.730	12.730	12.730	12.730

		Totaal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
1 Investeren in waterveiligheid																	
Mutaties Miljoenennota 2026			- 6.867	1.424	- 433	- 493	4.498	253	206	206	189	185	185	185	185	185	185
Stand ontwerpbegroting 2026			29.882	38.106	34.920	28.497	23.165	17.623	14.376	14.376	13.175	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915
artikelonderdeel 1.03 Studiekosten																	
B&O																	
modelinstrumentarium Deltares		- 2.000	- 2.000														
BCF: DU Bovenregionale Analyse																	
- BTW			- 126	- 126													
Bijdrage Interne kosten voor de RWS-fte's			- 68	- 68													
BZK: DU Bovenregionale Analyse			- 1.464	- 1.464													
EZ: POA TKI Wateertechnologie en TKI Deltatechnologie			- 200	- 200													
Herschikking budget LWKM		71	71														
Herschikking DC 1.9 fte RWS		- 237	- 237														
HXII: Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025 aanv.		861	861														
Inzet Deltaprogramma Centraal holland		- 94	- 94														
Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025 aanv.		- 90	- 90														
Saldo 2025 Investeren in waterveiligheid		0	- 3.248	3.248													
Subsidieopvangst EU project Flood Wisdom Transnationaal		60	60														
VRO: Bijdrage aan Platform Samen Klimaatbestendig		100	100														
VRO: Bijdrage Platform Samen Klimaatbestendig Hitte		175	175														
VWS: Bijdrage Platform Samen Klimaatbestendig		400	400														
Mutaties najaarsnota 2025			- 5.860	3.248	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletoire wet 2025			24.022	41.354	34.920	28.497	23.165	17.623	14.376	14.376	13.175	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915
artikelonderdeel 1.03 Studiekosten																	
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2025 Investeren in waterveiligheid			560.480	805.492	733.997	705.259	565.615	533.877	424.762	549.294	630.450	537.339	570.040	549.567	500.437	417.955	
Totaal Uitgaven Stand eerste suppletoire wet 2025 Investeren in waterveiligheid			579.388	597.664	634.065	607.127	580.046	646.794	457.136	483.483	531.843	435.508	497.455	553.285	725.546	739.854	
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in waterveiligheid			644.546	613.490	683.144	628.855	482.764	616.044	470.692	489.619	541.025	451.429	517.796	575.662	744.587	760.654	503.809
Totaal Uitgaven stand 2e suppletoire wet 2025 Investeren in waterveiligheid			816.142	439.017	683.144	628.855	482.764	616.044	470.692	489.619	541.025	451.429	517.796	575.662	744.587	760.654	503.809

1 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 1.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid		167.535	150.786	157.715	178.013	192.523	187.905	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040	190.040
Mutaties Voorjaarsnota 2025		- 7.614	1.433	278	1.121	- 9.403	13.657									
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 1.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid		159.921	152.219	157.993	179.134	183.120	201.562	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040	190.040
Mutaties Miljoenennota 2026		23.161	14.120	- 12.946	1.974	9.506	- 8.245	4.432	4.127	5.486	3.292	6.231	7.144	4.025	5.557	- 233
Stand ontwerpbegroting 2026																
artikelonderdeel 1.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid		183.082	166.339	145.047	181.108	192.626	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807
Saldo 2025 Investeren in waterveiligheid	0	5.477	- 5.477													
Subsidieontvangst EU project Flood Wisdom Transnationaal	60	60														
Mutaties najaarsnota 2025		5.537	- 5.477	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 1.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid		188.619	160.862	145.047	181.108	192.626	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807
Totaal Ontvangsten Stand ontwerpbegroting 2025 Investeren in waterveiligheid		167.535	150.786	157.715	178.013	192.523	187.905	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040	
Totaal Ontvangsten Stand eerste supplettoire wet 2025 Investeren in waterveiligheid		159.921	152.219	157.993	179.134	183.120	201.562	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040	
Totaal Ontvangsten Stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in waterveiligheid		183.082	166.339	145.047	181.108	192.626	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807
Totaal Ontvangsten stand 2e supplettoire wet 2025 Investeren in waterveiligheid		188.619	160.862	145.047	181.108	192.626	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807

Tabel 12 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

	Totaal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
2 Investeren in zoetwatervoorziening	mutatie															
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 2.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening		48.097	46.830	65.946	41.780	11.804	258	258	258	277	280	258	258	258	258	258
Mutaties Voorjaarsnota 2025		- 7.317	7.300	1.253	2.488	984				- 19	- 22					
Stand eerste suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 2.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening		40.780	54.130	67.199	44.268	12.788	258	258	258	258	258	258	258	258	258	258
Mutaties Miljoenennota 2026		553	1.953	- 12.043	708	- 10.057	- 244	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 2.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening		41.333	56.083	55.156	44.976	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Herschikking DP zoetwater fase 2		- 2.573	- 2.573													
Saldo 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		0	- 10.804	10.804												
Mutaties najaarsnota 2025		- 13.377	10.804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 2.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening		27.956	66.887	55.156	44.976	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 2.03 Studiekosten		11.140	2.200	2.200	1.000											
Mutaties Voorjaarsnota 2025		1.354														
Stand eerste suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten		12.494	2.200	2.200	1.000											
Mutaties Miljoenennota 2026		664	123	210	105											
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten		13.158	2.323	2.410	1.105											
Saldo 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		0	- 9.673	9.673												
Mutaties najaarsnota 2025		- 9.673	9.673	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten		3.485	11.996	2.410	1.105	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Uitgaven Stand																
ontwerpbegroting 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		59.237	49.030	68.146	42.780	11.804	258	258	258	277	280	258	258	258	258	
Totaal Uitgaven Stand eerste																
suppletoire wet 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		53.274	56.330	69.399	45.268	12.788	258	258	258	258	258	258	258	258	258	
Totaal Uitgaven Stand																
ontwerpbegroting 2026 Investeren in zoetwatervoorziening		54.491	58.406	57.566	46.081	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Totaal Uitgaven stand 2e																
suppletoire wet 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		31.441	78.883	57.566	46.081	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267

	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
2 Investeren in zoetwatervoorziening																
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen																
Mutaties Voorjaarsnota 2025																
Stand eerste supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting 2026																
artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties najaarsnota 2025		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten investeren in waterkwaliteit en zoetwatervoorzieningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand ontwerpbegroting 2025 Investeren in zoetwatervoorziening																
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand eerste supplettoire wet 2025 Investeren in zoetwatervoorziening																
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in zoetwatervoorziening																
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand 2e supplettoire wet 2025 Investeren in zoetwatervoorziening																
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing																
3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 3.01 Exploitatie		8.261	14.181	17.098	16.844	16.643	16.977	20.742	21.220	8.523	8.523	8.523	8.523	8.523	8.523	8.523
Mutaties Voorjaarsnota 2025	23							- 1.334	- 1.334	11.080	9.730	9.751	9.053	9.053	9.164	9.164
Stand eerste supplettoire wet 2025		8.284	14.181	17.098	16.844	16.643	16.977	19.408	19.886	19.603	18.253	18.274	17.576	17.576	17.687	17.687
artikelonderdeel 3.01 Exploitatie		274	468	565	556	550	561	641	657	647	603	604	581	581	584	584
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting 2026		8.558	14.649	17.663	17.400	17.193	17.538	20.049	20.543	20.250	18.856	18.878	18.157	18.157	18.271	18.271
artikelonderdeel 3.01 Exploitatie		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties najaarsnota 2025																
Stand tweede supplettoire wet 2025		8.558	14.649	17.663	17.400	17.193	17.538	20.049	20.543	20.250	18.856	18.878	18.157	18.157	18.271	18.271
artikelonderdeel 3.01 Exploitatie																
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 3.02 Onderhoud en vernieuwing		388.962	337.306	316.188	381.089	430.609	423.058	415.285	410.590	264.591	296.857	296.858	313.784	313.784	250.493	250.482
Mutaties Voorjaarsnota 2025		12.106	121.000	124.958	99.995	57.243	4.097	118.681	216.974	338.150	330.899	338.332	322.676	327.679	390.859	343.170
Stand eerste supplettoire wet 2025		401.068	458.306	441.146	481.084	487.852	427.155	533.966	627.564	602.741	627.756	635.190	636.460	641.463	641.352	593.652
artikelonderdeel 3.02 Onderhoud en vernieuwing		13.664	13.973	14.046	14.813	14.965	12.764	16.703	19.794	18.974	19.799	20.046	20.003	20.168	20.163	18.588
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting 2026		414.732	472.279	455.192	495.897	502.817	439.919	550.669	647.358	621.715	647.555	655.236	656.463	661.631	661.515	612.240
artikelonderdeel 3.02 Onderhoud en vernieuwing																
RvdR 2.0 Sedimentatiesuppleties	30	30														
Saldo 2025 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	0	- 2.269	2.269													
Mutaties najaarsnota 2025		- 2.239	2.269	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025		412.493	474.548	455.192	495.897	502.817	439.919	550.669	647.358	621.715	647.555	655.236	656.463	661.631	661.515	612.240
artikelonderdeel 3.02 Onderhoud en vernieuwing																
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2025 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing		397.223	351.487	333.286	397.933	447.252	440.035	436.027	431.810	273.114	305.380	305.381	322.307	322.307	259.016	
Totaal Uitgaven Stand eerste supplettoire wet 2025 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing		409.352	472.487	458.244	497.928	504.495	444.132	553.374	647.450	622.344	646.009	653.464	654.036	659.039	659.039	
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2026 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing		423.290	486.928	472.855	513.297	520.010	457.457	570.718	667.901	641.965	666.411	674.114	674.620	679.788	679.786	630.511
Totaal Uitgaven stand 2e supplettoire wet 2025 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing		421.051	489.197	472.855	513.297	520.010	457.457	570.718	667.901	641.965	666.411	674.114	674.620	679.788	679.786	630.511

Tabel 14 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

4 Experimenteren cf. art. III Deltawet	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS		96.590	91.586	62.915	62.699	62.894	62.432	59.219	59.069	61.816	61.830	58.953	58.474	55.429	59.328	52.372
Mutaties Voorjaarsnota 2025		19.843	- 2.818	22.243	- 2.389	- 2.374	- 2.369	- 306	- 274	- 135	- 94	- 26	- 32	36	- 24.781	- 122
Stand eerste suppletoire wet 2025		116.433	88.768	85.158	60.310	60.520	60.063	58.913	58.795	61.681	61.736	58.927	58.442	55.465	34.547	52.250
artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS		1.933	1.474	1.414	1.001	1.005	997	978	976	1.024	1.025	978	970	921	573	867
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting 2026		118.366	90.242	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS																
Saldo 2025 Experimenteren cf art III Deltawet	0	- 21.524	21.524	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties najaarsnota 2025		- 21.524	21.524	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletoire wet 2025																
artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS		96.842	111.766	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2025		96.590	91.586	62.915	62.699	62.894	62.432	59.219	59.069	61.816	61.830	58.953	58.474	55.429	59.328	
Experimenteren cf. art. III Deltawet																
Totaal Uitgaven Stand eerste suppletoire wet 2025		116.433	88.768	85.158	60.310	60.520	60.063	58.913	58.795	61.681	61.736	58.927	58.442	55.465	34.547	
cf. art. III Deltawet																
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2026		118.366	90.242	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
Experimenteren cf. art. III Deltawet																
Totaal Uitgaven stand 2e suppletoire wet 2025		96.842	111.766	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
Experimenteren cf. art. III Deltawet																

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 5.01 Apparaat		312.729	321.914	314.853	309.703	309.952	305.453	303.740	293.490	293.490	293.490	293.490	293.490	294.244	293.334	295.513
Mutaties Voorjaarsnota 2025		3.120	681	- 400	- 1.499	- 3.246	- 3.301	- 4.175	3.475	- 4.175	- 4.175	- 4.175	- 4.329	- 4.329	- 4.329	- 6.467
Stand eerste supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 5.01 Apparaat		315.849	322.595	314.453	308.204	306.706	302.152	299.565	296.965	289.315	289.315	289.315	289.161	289.915	289.005	289.046
Mutaties Miljoenennota 2026		12.246	15.695	13.980	13.782	13.508	13.352	13.466	13.361	13.047	13.047	13.047	13.042	13.074	13.036	13.037
Stand ontwerpbegroting 2026																
artikelonderdeel 5.01 Apparaat		328.095	338.290	328.433	321.986	320.214	315.504	313.031	310.326	302.362	302.362	302.362	302.203	302.989	302.041	302.083
Bijdrage Interne kosten voor de RWS-fte's	68	68														
Herschikking van programmageld naar personeelskosten	10	10														
Inzet Deltaprogramma Centraal holland	94	94														
KGg: Indexering Wind op Zee 2025	148	148														
LVVN: Natuurmonitoring lenW / RWS	270	270														
Risicoreservering Individueel	5.800	5.800														
Keuze Budget	235	235														
RvdR 2.0 Sedimentatiesuppleties																
Mutaties najaarsnota 2025		6.625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 5.01 Apparaat		334.720	338.290	328.433	321.986	320.214	315.504	313.031	310.326	302.362	302.362	302.362	302.203	302.989	302.041	302.083
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		76.648	131.435	153.204	151.339	148.834	151.780	184.984	189.201	77.137	77.137	77.137	77.137	77.137	77.030	77.030
Mutaties Voorjaarsnota 2025		- 1.835	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854	164.481	168.698	- 56.681	- 56.681	- 56.681	- 56.681	- 56.681	- 56.681	- 56.681
Stand eerste supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		74.813	30.526	29.045	28.927	28.926	28.926	20.503	20.503	20.456	20.456	20.456	20.456	20.456	20.349	20.349
Mutaties Miljoenennota 2026		683	499	475	474	474	474	474	335	334	334	334	334	334	332	332
Stand ontwerpbegroting 2026																
artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		75.496	31.025	29.520	29.401	29.400	29.400	20.838	20.838	20.790	20.790	20.790	20.790	20.790	20.681	20.681
B&O modelinstrumentarium Deltares	2.000	2.000														
EZ: Kennisprogramma Natte Kunstwerken (KpNK)	- 138	- 138														
Herschikking van programmageld naar personeelskosten	- 10	- 10														
Mutaties najaarsnota 2025		1.852	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		77.348	31.025	29.520	29.401	29.400	29.400	20.838	20.838	20.790	20.790	20.790	20.790	20.790	20.681	20.681

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting																
2025 artikelonderdeel		55.400	98.760	126.257	44.913	41.500	116.945	127.299	82.380	82.795	100.186	154.298	214.087	253.050	380.505	335.255
5.03 Investeringsruimte		- 27.500	- 55.632	- 49.799	23.366	5.559	- 53.495	- 39.916	- 48.869	- 46.884	- 67.775	121.886	181.675	241.475	369.918	8.240
Mutaties Voorjaarsnota 2025												-	-	-	-	-
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel		27.900	43.128	76.458	68.279	47.059	63.450	87.383	33.511	35.911	32.411	32.412	32.412	11.575	10.587	343.495
5.03 Investeringsruimte		- 17.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 86.758
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting																
2026 artikelonderdeel		10.700	43.128	76.458	68.279	47.059	63.450	87.383	33.511	35.911	32.411	32.412	32.412	11.575	10.587	256.737
5.03 Investeringsruimte																
Risicoreservering Individueel Keuze Budget		- 5.800														
Saldo 2025 Investeringsruimte		0	- 4.700	4.700												
Mutaties najaarsnota 2025		- 10.500	4.700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel																
5.03 Investeringsruimte		200	47.828	76.458	68.279	47.059	63.450	87.383	33.511	35.911	32.411	32.412	32.412	11.575	10.587	256.737
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 5.04 Reserveringen		4.875	11.684	11.300	73.890	98.833	161.160	197.450	121.950	359.716	477.516	474.516	472.516	472.512	479.333	481.167
Mutaties Voorjaarsnota 2025		- 4.875	- 2.442	484	6.460	- 9.925	- 2.300	164.667	164.667	- 97.599	- 97.599	- 97.600	- 97.600	264.262	271.083	- 272.917
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 5.04 Reserveringen		0	9.242	11.784	80.350	88.908	158.860	362.117	286.617	262.117	379.917	376.916	374.916	208.250	208.250	208.250
Mutaties Miljoenennota 2026		- 251	- 100	- 3.425	- 3.527	- 8.511	- 11.484	- 7.800	- 6.985	- 16.129	- 16.129	- 16.129	- 16.129	- 16.129	- 16.129	- 16.129
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 5.04 Reserveringen		0	8.991	11.684	76.925	85.381	150.349	350.633	278.817	255.132	363.788	360.787	358.787	192.121	192.121	192.121
Mutaties najaarsnota 2025		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 5.04 Reserveringen		0	8.991	11.684	76.925	85.381	150.349	350.633	278.817	255.132	363.788	360.787	358.787	192.121	192.121	192.121
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2025																
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		449.652	563.793	605.614	579.845	599.119	735.338	813.473	687.021	813.138	948.329	999.441	1.057.230	1.096.943	1.230.202	
Totaal Uitgaven Stand eerste supplettoire wet 2025																
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		418.562	405.491	431.740	485.760	471.599	553.388	769.568	637.596	607.799	722.099	719.099	716.945	530.196	528.191	
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2026																
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		414.291	421.434	446.095	496.591	482.054	558.703	771.885	643.492	614.195	719.351	716.351	714.192	527.475	525.430	771.622

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Totaal Uitgaven stand 2e supplettoire wet 2025 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		412.268	426.134	446.095	496.591	482.054	558.703	771.885	643.492	614.195	719.351	716.351	714.192	527.475	525.430	771.622
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 5.10 Saldo afgesloten rekeningen																
Mutaties Voorjaarsnota 2025	27.797															
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 5.10 Saldo afgesloten rekeningen	27.797	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 5.10 Saldo afgesloten rekeningen	27.797	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties najaarsnota 2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 5.10 Saldo afgesloten rekeningen	27.797	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand ontwerpbegroting 2025 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand eerste supplettoire wet 2025 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		27.797	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand ontwerpbegroting 2026 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		27.797	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand 2e supplettoire wet 2025 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		27.797	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

6 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 6.09 Ten laste van begroting lenW		1.555.433	1.981.579	1.950.280	1.672.567	1.543.840	1.641.115	1.617.756	1.631.763	1.673.549	1.648.966	1.742.174	1.791.056	1.785.702	1.776.984	1.741.379
Mutaties Voorjaarsnota 2025		586	259.408	87.464	45.231	-4.965	-64.795	65.205	50.205	10.205	10.305	-4.695	-4.695	-4.695	-4.695	-4.695
Stand eerste suppletoire wet 2025																
artikelonderdeel 6.09 Ten laste van begroting lenW		1.556.019	1.722.171	2.037.744	1.717.798	1.538.875	1.576.320	1.682.961	1.681.968	1.683.754	1.659.271	1.737.479	1.786.361	1.781.007	1.772.289	1.736.684
Mutaties Miljoenennota 2026		24.095	1.722.171	2.037.744	1.717.798	1.538.875	1.576.320	1.682.961	1.681.968	1.683.754	1.659.271	1.737.479	1.786.361	1.781.007	1.772.289	1.736.684
Stand ontwerp begroting 2026																
artikelonderdeel 6.09 Ten laste van begroting lenW		1.580.114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BCF: DU Bovenregionale Analyse - BTW	- 126	- 126														
Bijdrage aan LNVN Steurproject	- 65	- 65														
BZK: DU Bovenregionale Analyse	- 1.464	- 1.464														
EZ: Kennisprogramma Natte Kunstwerken (KpNK)	- 138	- 138														
EZ: POA TKI Waternet technologie en TKI Deltatechnologie	- 200	- 200														
Herschikking DC 1.9 fte RWS	- 237	- 237														
HXII: Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025 aanv.	1.317	1.317														
KGK: Indexering Wind op Zee 2025	148	148														
LNVN: Bijdrage Ctgk-KRW methodiek	- 122	- 122														
LNVN: Natuurmonitoring lenW / RWS	270	270														
VRO: Bijdrage aan Platform Samen Klimaatbestendig	100	100														
VRO: Bijdrage Platform Samen Klimaatbestendig Hitte	175	175														
VWS: Bijdrage Platform Samen Klimaatbestendig	400	400														
Mutaties najaarsnota 2025		58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletoire wet 2025																
artikelonderdeel 6.09 Ten laste van begroting lenW		1.580.172	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand ontwerp begroting 2025 Bijdragen andere begrotingen Rijk		1.555.433	1.981.579	1.950.280	1.672.567	1.543.840	1.641.115	1.617.756	1.631.763	1.673.549	1.648.966	1.742.174	1.791.056	1.785.702	1.776.984	
Totaal Ontvangsten Stand eerste suppletoire wet 2025 Bijdragen andere begrotingen Rijk		1.556.019	1.722.171	2.037.744	1.717.798	1.538.875	1.576.320	1.682.961	1.681.968	1.683.754	1.659.271	1.737.479	1.786.361	1.781.007	1.772.289	

	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
6 Bijdragen andere begrotingen Rijk																
Totaal Ontvangsten Stand																
ontwerpbegroting 2026 Bijdragen																
andere begrotingen Rijk		1.580.114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand 2e																
suppletoire wet 2025 Bijdragen andere		1.580.172	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
begrotingen Rijk																

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

7 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		83.314	180.031	182.789	3.508	0										
Mutaties Voorjaarsnota 2025		- 3.294	- 41.450	160.683	93.679	2.659										
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		80.020	138.581	343.472	97.187	2.659										
Mutaties Miljoenennota 2026		2.643	4.577	11.345	3.210	88										
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		82.663	143.158	354.817	100.397	2.747										
Saldo 2025 Investeren in waterkwaliteit	0	- 14.968	14.968													
Mutaties najaarsnota 2025		- 14.968	14.968	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		67.695	158.126	354.817	100.397	2.747										
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit		55.245	76.874	115.423	57.467	48.759	55.976	93.218	115.381	88.493	16.497	103	103	103		
Mutaties Voorjaarsnota 2025		2.349	12.418	43.120	35.085	30.100	16.031	- 40.480	- 50.100	- 35.100	- 2.322					
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit		57.594	89.292	158.543	92.552	78.859	72.007	52.738	65.281	53.393	14.175	103	103	103		
Mutaties Miljoenennota 2026		- 26.542	- 3.438	- 56.335	- 21.159	118.803	34.284	1.659	2.074	1.359	383	240	3	3		
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit		31.052	85.854	102.208	71.393	197.662	106.291	54.397	67.355	54.752	14.558	343	106	106		
Herschikking DP zoetwater fase 2	2.573	2.573														
Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025 aanv.	- 6	- 6														
Saldo 2025 Investeren in waterkwaliteit	0	- 627	627													
Mutaties najaarsnota 2025		1.940	627	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit		32.992	86.481	102.208	71.393	197.662	106.291	54.397	67.355	54.752	14.558	343	106	106	0	0
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 7.03 Studiekosten waterkwaliteit		21.227	14.072	5.825	1.089	920	1.104	265	265	265	265	265	265	265	265	265
Mutaties Voorjaarsnota 2025		8.875	11.930	9.291	9.711	10.109	136	175	175	175	175	175	175	175	175	175
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 7.03 Studiekosten waterkwaliteit		30.102	26.002	15.116	10.800	11.029	1.240	440	440	440	440	440	440	440	440	440

	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
7 Investeren in waterkwaliteit																
Mutaties Miljoenennota 2026		- 6.820	- 1.450	- 226	1.444	713	631	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 7.03 Studiekosten waterkwaliteit		23.282	24.552	14.890	12.244	11.742	1.871	446	446	446	446	446	446	446	446	446
Bijdrage aan LVVN Steurproject	- 65	- 65														
Herschikking budget LWKM	- 71	- 71														
HXII: Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025 aanv.	456	456														
Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025 aanv.	96	96														
LVVN: Bijdrage CtgB-KRW methodiek	- 122	- 122														
Saldo 2025 Investeren in waterkwaliteit	0	- 4.448	4.448													
Mutaties najaarsnota 2025		- 4.154	4.448	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 7.03 Studiekosten waterkwaliteit		19.128	29.000	14.890	12.244	11.742	1.871	446	446	446	446	446	446	446	446	446
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2025 Investeren in waterkwaliteit		159.786	270.977	304.037	62.064	49.679	57.080	93.483	115.646	88.758	16.762	368	368	368	265	
Totaal Uitgaven Stand eerste supplettoire wet 2025 Investeren in waterkwaliteit		167.716	253.875	517.131	200.539	92.547	73.247	53.178	65.721	53.833	14.615	543	543	543	440	
Totaal Uitgaven Stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in waterkwaliteit		136.997	253.564	471.915	184.034	212.151	108.162	54.843	67.801	55.198	15.004	789	552	552	446	446
Totaal Uitgaven 2e supplettoire wet 2025 Investeren in waterkwaliteit		119.815	273.607	471.915	184.034	212.151	108.162	54.843	67.801	55.198	15.004	789	552	552	446	446
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		0	0													
Mutaties Voorjaarsnota 2025		988	225													
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		988	225			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2025 Investeren in waterkwaliteit	0	- 17	17													
Mutaties najaarsnota 2025		0	- 17	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		971	242	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Totaal Ontvangsten Stand ontwerpbegroting 2025 Investeren in waterkwaliteit		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand eerste suppletoire wet 2025 Investeren in waterkwaliteit		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten Stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in waterkwaliteit		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand 2e suppletoire wet 2025 Investeren in waterkwaliteit		971	242	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.2 Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

De stand «vorig» betreft de stand in de Ontwerpbegroting 2026.

Tabel 18 Tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma							
Projectoverzicht tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (1.01.01/02)	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2027	2027	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	1	2	170	170			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	102	107	2.659	2.659			
Overige projectkosten (Programmabureau) afrondingen	0	0	50	50			
Programma	103	109	2.879	2.879			
Begroting (DF 1.01.01/02)	103	109					

Tabel 19 Ruimte voor de rivier							
Projectoverzicht Ruimte voor de Rivier (1.01.03)	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR afrondingen	0	1	2.247	2.247			
Programma	0	1	2.246	2.246			
Begroting (DF 1.01.03)	0	1					

Tabel 20 Maaswerken							
Projectoverzicht Maaswerken (1.01.04)	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	1	1	121	121	2017/2027	2017/2027	
Zandmaas afrondingen	0	0	391	391	2021	2021	
Programma	1	1	512	512			
Begroting (DF 1.01.04)	1	1					

Tabel 21 Verkenningen en planuitwerking waterveiligheid				
Verkenningen en Planuitwerkingen (1.02.01)	Budget		Openstelling	
Projectomschrijving	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig
Projecten Nationaal				
Reservering Areaalgroei	28	28		
Ruimte voor de Rivier 2.0	162	162	2029	2029
Projecten Noordwest-Nederland				
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid (mn Afsluitdijk)	10	10		
Projecten Zuid-Nederland				
Meerkosten rivierverruiming Rijn en Maas	280	280		
Projecten Oost-Nederland				
IJsseldelta 2e fase afronding	119	119	2024	2024
Totaal programma planuitwerking en verkenning	599	599		
Begroting DF 1.02.01	599	599		

Tabel 22 Realisatieprogramma waterveiligheid						
Projectoverzicht Realisatieprogr. (1.02.02)	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projecten Nationaal						
Programma HWBP						
HWBP Rijksprojecten	20	22	780	780		
HWBP Waterschapsprojecten	658	533	8.610	8.610		
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	12	14	229	229		
Wettelijk						
BeoordelingsInstrumentarium 2023	4	7	45	45	2027	2027
Zandhonger Oosterschelde	0	1	12	11		
Landelijk Verbeterprogr. Regionale Rijksk.	0	1	15	14		
Kennisprogramma Zeespiegelstijging	1	1	10	10		
Meanderende Maas	2	4	9	9	2031	2031
Projecten Noord-Nederland						
Afsluitdijk	2	5	18	18	2027	2027
Afsluitdijk Bestaande Spuisluis	4	7	207	207		
Projecten Oost-Nederland						
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal	0	1	29	29	2023	2023
IJsseldelta 2e fase			93	93	2021	2021
Monitoring Langsdammen Waal	0	1	5	5	2028	2028
Projecten Zuidwest-Nederland						
Overige onderzoeken en kleine projecten	0		88	88		
Dijkversterking en herstel steenbekleding	0	0	827	827	2023	2023
Projecten Zuid-Nederland						
Beekdalen	7	8	310	310	2030	2030
afrondingen	2	1				
Programma	712	606	11.287	11.285		
Begroting (DF 1.02.02)	636	422				
Overprogrammering (-)	- 76	- 184				

Tabel 23 Realisatieprogramma zoetwatervoorziening

Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Deltaplan Zoetwater Fase 1	4	4	79	79	2027	2027	
Deltaplan Zoetwater Fase 2	22	33	240	243	2027	2027	
Impulsregeling ruimtelijke adaptie			167	167			
Waterbewust leven	1	2	7	7	2030	2030	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Ecologische maatregelen Markermeer		1	10	11	2023	2023	
Besluit Beheer Haringvlietstuizen	1	2	85	85	2018/2030	2018/2030	
Afrondingen		– 1					
Programma	28	41	588	592			
Begroting (DF 2.02.02)	28	41					

Tabel 24 Programma vernieuwing

Projectomschrijving	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	Huidig	Vorig	huidig	vorig	Huidig	Vorig	
Programma Vernieuwing	23	30	2.517	2.517	Divers	Divers	
Totaal programma	23	30	2.517	2.517			
Begroting DF 3.02.03	23	26					
Overprogrammering (-)	0	– 4					

Tabel 25 Geïntegreerde contractvormen/PPS

Geïntegreerde contractvormen/PPS	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	Huidig	Vorig	huidig	vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving							
Afsluitdijk	97	83	2.079	2.079	2025	2025	
Totaal programma	97	83	2.079	2.079			
Begroting DF 4.02.01	97	83					

Tabel 26 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

Projectomschrijving	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
KRW 1e tranche			30	30			
KRW 2e en 3e tranche afrondingen	68	83	932	932	2027	2027	
Totaal programma	68	83	962	962			
Begroting DF 7.01.01	68	83					

Tabel 27 Realisatieprogramma waterkwaliteit

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
Bijdrageregeling medicijnresten	6	5	61	61	2028	2028	
Grote wateren	12	10	603	601	2033	2033	
Verruiming vaargeul Westerschelde			26	26			
Natuurcompensatie Perkpolder		1	7	7	2028	2028	
DAW Projecten (subsidies aan o.a. Kadaster, LTO)	9	9	29	29			
afrondingen							
Totaal programma	27	25	726	724			
Begroting DF 7.02.01	27	25					

Tabel 28 Verkenning en planuitwerking waterkwaliteit

Verkenningen en planuitw.programma (7.02.02)	Budget		Oplevering/openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
EPK Planuitwerking en verkenningen Waterkwaliteit	25	13			
Projecten Zuid-Nederland					
Grevelingen	111	111			
Totaal programma planuitwerking en verkenning	136	124			
Begroting DF 7.02.02	136	124			